

Van het Bestuur

Belangenbehartiging

Vijf jaar Te Voet

De Rede van Middelburg

Nieuws uit de regio's

Activiteitenkalender

Wandelgidsen

jaargang 5, nummer 3, oktober 1999

lopend vuur

lopend vuur *Inhoud*

is het ledenblad van *Te Voet*, Vereniging van Wandelaars. Lopend Vuur verschijnt drie maal per jaar. De leden van *Te Voet*, die minimaal f 25,00 kontributie per jaar betalen, ontvangen het blad gratis. Abonnementen voor niet-leden f 15,00 per jaar. Het lidmaatschap wordt automatisch met een jaar verlengd, tenzij vóór 1 november schriftelijk wordt opgezegd bij de ledenadministratie.

Voorzitter

Carl Denig
Kolhornseweg 200
1215 RM Hilversum
035 - 621 78 06

Secretaris

Eeffien Huizing
Bernhardlaan 10
2851 XD Haastrecht
0182-50 14 83

Penningmeester

Sylvia Borg
Geldersekade 91-1
1011 EL Amsterdam
020-6221753

Ledenadministratie

Erick van der Veer
B.Pasternakerf 325
3315 BW Dordrecht
078-616 24 03

Redactie

Frans Osseweijer
Lindelaan 79
3319 XJ Dordrecht
078-616 05 76

Aan dit nummer werkten mee

Eeffien Huizing, Jan Rijnsburger,
Anoehka Kleijnen, Corry van
Beusekom, Sylvia Borg

Opmaak

Dolf Middelhoff, Amstelveen

Digitale druk

ABC Copyprint, Amsterdam

Van de redactie	1
Van het bestuur	2
Vijf jaar Te Voet	3
Te Voet vijf jaar, <i>lobbyen steeds belangrijker</i>	4
Belangenbehartiging, <i>vervolg Krimpenerwaard</i>	7
De Rede van Middelburg, <i>een verslag</i>	8
Voetpadendagen september.....	10
Uit de regio's.....	12
Activiteitenkalender	16
Wandelroutes.....	19

Verschijsning 2000

De volgende datum voor het inleveren van kopij is
20 januari 2000.

Kopij aanleveren op 3,5"-floppy bij Frans Osseweijer. Bij voorkeur in WP 5 of WP 6, eventueel in ASCII. Gelieve in elk geval de geprinte tekst mee te sturen. Foto's/tekeningen zijn welkom. S.v.p. duidelijk voorzien van de naam van de fotograaf, de plaats van de opname, alsmede de gewenste begeleidende tekst.

Van de redactie

Dit najaar is het vijf jaar geleden dat *Te Voet* werd opgericht. Velen hebben zich in die vijf jaar ingezet voor *Te Voet* en dus voor de onverharde wandelpaden.. Al die mensen willen we hiervoor heel hartelijk bedanken. *Te Voet* heeft in die vijf jaar een plekje veroverd in de wandelwereld. Het belang van behoud van onverharde wandelpaden en ook de uitbreiding van goede wandelmogelijkheden wordt door steeds meer mensen ingezien. Op 6 november willen we dit eerste lustrum vieren. U bent hiervoor van harte uitgenodigd. In dit nummer van *Lopend Vuur* besteden we aandacht aan verleden, heden en toekomst van *Te Voet*. Verder vind u een kleine terugblik op de Voetpadendagen afgelopen september en berichten uit de regio's.

Sylvia Borg

advertentie

**Pied
à
terre**

kaarten en gidsen voor actieve vakanties

Vraag onze catalogus aan!

Singel 393
1012 WN Amsterdam
tel (020) 627 44 55
fax (020) 620 89 96
E-mail piedater@xs4all.nl
Gelegen in het centrum,
achter het Spui.
Tramlijnen 1, 2, 5 of 11
vanaf CS.

Winkel open:
maandag t/m vrijdag: 11.00 - 18.00 uur
zaterdag: 10.00 - 17.00 uur
Koopavonden: donderdags van april t/m
augustus 18.00 - 21.00 uur

Postorderservice

Wijzigingen bestuur

Op de ledenvergadering van 12 juni j.l. zijn Frans Osseweijer (penningmeester) en Edith Leclercq (ledenadministratie) afgetreden. Sylvia Borg neemt als zittend bestuurslid de functie penningmeester op zich. Eef Boeve uit Delft is als nieuw bestuurslid gekozen. Daarnaast maken Carl Denig (voorzitter), Eeffien Huizing (secretaris) en Jan Rijnsburger (bestuurslid) nu deel uit van het bestuur.

Nieuwe ledenadministrateur

Erick van der Veer heeft de ledenadministratie van Edith Leclercq overgenomen. Graag met ingang van heden alle aanmeldingen van nieuwe leden, adreswijzigingen en opzeggingen van het lidmaatschap aan hem doorgeven (bij voorkeur schriftelijk). Opsturen naar: Erick van der Veer, B.Pasternakerf 325, 3315 BW DORDRECHT (telefoon: 078-616 24 03).

Regiocoördinatoren

Het bestuur is blij dat het een aantal nieuwe regiocoördinatoren kan verwelkomen.

Naast enkele vertrouwde namen ook enkele nieuwe gezichten.

Eduard Korpel neemt de taak over van Lineke Withaar (regio Noord), Fred Triep is de opvolger van Wouter Kleijn (regio Noord-Holland), John Stolk heeft het stokje overgenomen van Jan Rijnsburger (regio Zuid-Holland) en Remi Melman neemt de plaats in van Mart Huls (regio Limburg). Harry Benschop wordt onze nieuwe man in Noord-Brabant west. Emilie Koolen

heeft laten weten te stoppen in Noord-Brabant oost. Het bestuur bedankt Lineke, Wouter, Jan, Mart en Emilie voor hun werk in de regio's.

Oproep

Wie woont in de omgeving van Den Bosch/Eindhoven/De Peel en wil wel actief worden als regiocoördinator N-Brabant oost?

Contributie

Door omstandigheden (o.a. de wisselingen in het bestuur) is de acceptgiro voor de contributie 1999 pas eind september verstuurd. Het is de bedoeling om de contributie-inning vanaf 2000 in het 2e kwartaal uit te voeren. Vergeet u niet uw contributie 1999 over te maken? Overigens ontbreekt op een deel van de verzonden contributie-acceptgiro's het verschuldigde bedrag. Dit bedraagt voor leden 25,- en voor donateurs 10,- per jaar.

Vijf jaar Te Voet

Kom 6 november naar de dag 'Te Voet 5 jaar'!

Op zaterdag 6 november 1999 staan we in jeugdherberg Alteveer te Arnhem stil bij het feit dat *Te Voet* 5 jaar geleden werd opgericht. U bent van harte welkom op deze dag en hebt hiervoor onlangs een uitnodiging ontvangen.

Het programma van die dag belooft heel gevarieerd te worden. Niet alleen zware kost maar ook lichtvoetige zaken. De dag begint inderdaad serieus: inleidingen en een forumdiscussie over regionale belangenbehartiging van wandelaars. Deelnemers aan de forumdiscussie zijn M. Andriessen (Nemo), H. Davids (NL) en S. van Schuppen (Stichting Lopende Zaken).

Na de lunch mogen dan de voeten in beweging komen: een wandeling in de omgeving van Arnhem. En tot slot een feestelijke maaltijd met allerlei verrassende intermezzo's die we nu nog even niet kunnen verklappen. Denkt u eraan de antwoordstrook (onderaan de uitnodiging) terug te sturen wanneer u (een deel van) die dag bij wilt wonen? Indien u deze niet meer kunt vinden, kunt u contact opnemen met Eeffien Huizing, secretaris (0182-501483).

Te Voet is destijds opgericht door een aantal medewerkers van het wandeltijdschrift *Op Lemen Voeten*. Zij hadden sterk het gevoel dat het tijd werd voor een landelijke wandelorganisatie die wandelaars organiseert en op zou komen voor de wandelaarsbelangen. Om het enthousiasme voor een dergelijke vereniging te peilen, plaatste *Op Lemen Voeten* begin 1994 de volgende oproep:

O P R O E P

OPRICHTING WANDELVERENIGING

Als enthousiast wandelaar is het u niet ontgaan dat wandelen steeds populairder wordt. Steeds meer mensen lopen een dag, een weekend of een paar dagen langs een van de uitgezette of beschreven routes of kiezen zelf hun favoriete wandelroute. Schattingen geven aan dat er elk jaar minstens 800.000 wandelaars op pad gaan. De stroom wandelgiden en het groeiende aanbod aan wandeltoeren wijzen erop dat het wandelen sterk in betekenis toeneemt.

Het is dan ook vreemd dat er in Nederland geen landelijke wandelorganisatie is voor dienstverlening en belangenbehartiging. Een vereniging waar de wandelaar terecht kan voor informatie over de mooiste wandelgebieden. Een vereniging die je helpt als je op zoek bent naar mede-wandelaars in je eigen omgeving of daarbuiten. Een vereniging die wandelweekenden en dagtochten voor haar leden organiseert onder leiding van een deskundige gids. Waar je terecht kunt voor advies over wandelkaarten en gidsen. Een vereniging waarmee je kunt voorkomen dat wandelpaden verloren gaan. Een 'wandellobby' die opkomt voor wandelaarsbelangen in ruilverkavelingen, stadsuitbreidingen en onbekommerde wegplanning.

Is zo'n wandelaarsorganisatie wel echt nodig??

Ja! Want laten we nou eens eerlijk zijn. Het wordt er in ons land voor wandelaars niet beter op. Aanzienlijke landschappen raken steeds verder af. Voetsporen en overbode wegen verdwijnen, winden verhard of afgedoten.

Om tot zo'n organisatie te komen, zoeken wij actieve wandelaars. Die mee willen helpen een dergelijke organisatie vorm te geven. Of die gewoon actief lid willen worden.

Spreekt ons initiatief u aan, val dan de bon in *Op Lemen Voeten* in en stuur hem op. Uw ondersteuning is van groot belang. Wanneer er voldoende belangstelling is, richten we samen een vereniging voor wandelaars op.

HET INITIATIEF:

Sylvia Borg
Joost Dijkerman
Paul Pecters
Harm Piek
Liesbeth van Weelden

VOOR NADERE INFORMATIE KUNT U SCHRIJVEN OF BELLEN MET:

Harm Piek
Mr J.C. Bührmannlaan 25
1244 PE Ankerveen
tel. 035-361161

Lobbyen steeds belangrijker

Te Voet vijf jaar

Lagere overheden zijn in de ban van de bereikbaarheid. Iedere zichzelf respecterende gemeente sluit tegenwoordig aan op een snelweg. Een storm van protest steeg op uit den lande toen minister Netelenbos onlangs besloot een aantal wegen voorlopig niet aan te leggen. Goed nieuws voor asfalt mijdende wandelaars? Waarschijnlijk niet op de langere termijn. De asfaltlobby heeft een lange adem. Veel overheden zoeken de financiering van 'hun' weg nu in de private sfeer. Wandelvereniging *Te Voet* bestaat op de kop af vijf jaar. Gezien de verdere asfaltering van Nederland is er geen reden op de lauweren te gaan rusten. Integendeel. Het toegankelijkheidsprobleem is actueler dan ooit.

In de oprichtingsstatuten van 1994 staat dat *Te Voet* zich zowel op de belangenbehartiging als op de dienstverlening voor de wandelaar richt. De laatste jaren is de nadruk echter steeds meer op de belangenbehartiging komen te liggen. Recreatieve activiteiten zijn er ondertussen voldoende. LAW-gidsen bieden geheel verzorgde wandelingen aan. Ze hoeven alleen nog maar gelopen te worden. En De Wandelpool biedt volop mogelijkheid met medewandelaars in contact te komen. *Te Voet* richt zich steeds sterker op het behoud van onverharde wegen en op het zo min mogelijk asfalteren van gebieden die heringericht worden voor recreatieve doeleinden. Dit betekent dat *Te Voet* steeds meer het politieke circuit induikt.

Toegevoegde waarde

Het begon allemaal met een voorzichtige oproep in Op Lemen Voeten in fe-

bruari 1994. De initiatiefnemers stonden een organisatie analoog aan die van de ENFB voor ogen; een landelijk bestuur met actieve regio's. Want dat had de ENFB wel bewezen: effectieve belangenbehartiging vindt plaats op het spreekuur van de wethouder, de inspraak in de commissie Ruimtelijke Ordening of het contact met de provincie. Dat is ook de toegevoegde waarde van *Te Voet* aan het rijke spectrum van wandelorganisaties: door de opbouw van een netwerk van lobbyisten probeert *Te Voet* overal in het land het verharde van wegen of het verdwijnen van paden tegen te gaan. Wandelaars die zich plaatselijk willen inzetten voor het behoud van voetpaden en onverharde wegen kunnen een beroep doen op de regio van *Te Voet* die hen dan met raad en daad bijstaat. De afgelopen vijf jaar zijn er in de regio's de nodige successen geboekt. Een goed voorbeeld is het wandelpadenplan in de Krimpenerwaard. Hier speelde de herinrichting van een nu hoofdzakelijk agrarisch gebied, naar een meer op recreatie en natuurbeheer gericht gebied. Bij de herinrichtingsprocedure heeft *Te Voet* – als deelnemer in het Wandelplatform Zuid-Holland – in samenwerking met natuur- en milieu-organisaties (o.a. het Zuidhollands landschap), bij de landinrichtingscommissie plannen ingediend ten gunste van de wandelaar. Ontoegankelijke onverharde kades worden nu opengesteld voor wandelaars. Bij kwetsbare natuurgebieden, zoals vogelbroedplaatsen, laat *Te Voet* als het nodig is natuurbelang prevaleren boven wandelgenot. Ook in de Krimpenerwaard zijn sommige kades vanwege de natuurwaarde met

instemming van *Te Voet* niet in het broedseizoen (en soms ook helemaal niet) opengesteld voor wandelaars.

Professioneel

De wandellobby professionaliseert steeds meer. Om het typisch Nederlandse verschijnsel van verzuiling (zes kerken op honderd zielen) een halt toe te roepen en te voorkomen dat de verschillende wandellobby's in elkaars vaarwater geraken of werk dubbel doen is in 1998 het Wandelplatform-LAW opgericht waarin bijna alle Nederlandse wandelorganisaties zijn vertegenwoordigd. In de hele ontwikkeling van de wandellobby mag het initiatief van Nemo hier in herinnering worden gebracht. Op het eerste gezicht is Nemo een typisch Amsterdamse aangelegenheid van strijdvaardige wandelaars. Rond 1988 trotseerden Nemo-leden naar analogie van de engelse Ramblers Association bewust verbodsborden om een proces uit te lokken en het recht op overpad te eisen. Nemo was duidelijk een push-factor voor latente of sluimerende wandelgroepen. Nu wordt onder meer ook door Wandelplatform-LAW en *Te Voet* druk onderhandeld met particulieren en overheden om afgesloten gebieden open te stellen voor wandelaars. Want naast de voortschrijdende asfaltering zijn er -gelukkig- nog gebieden die voor de wandelaar ontsloten kunnen worden.

Poldermodel

In het Wandelplatform is ook de ANWB vertegenwoordigd. De ANWB is de oudste club, met een fors aantal leden. De standpunten van de ANWB zijn echter niet altijd eenduidig; zij

vertegenwoordigen ook fietsers en moeten ook met de belangen van de laatsten rekening houden. Waar Nemo en *Te Voet* wellicht een radicaler standpunt zouden willen innemen kan het voorkomen dat er een compromis gesloten wordt. In het Wandelplatform heeft ook een beleidsmedewerker van het Ministerie van Landbouw evenals een medewerker van het Interprovinciaal Overleg (IPO) zitting. Het Wandelplatform is een belangrijk orgaan omdat zij ook een sluis is voor subsidiegelden. Ook de toekenning van de gelden aan de verschillende projecten gebeurt door het Wandelplatform. De werking van het poldermodel zorgt ervoor dat de verschillende belangengroeperingen hun projecten voor een deel gehonoreerd zien. Onlangs is bijvoorbeeld een project Stad en land verbonden in de buurt van Utrecht gesubsidieerd.

Dit houdt in dat wandelroutes vanuit de stad naar het buitengebied toegankelijker gemaakt worden om stedelingen te stimuleren een kijkje buiten hun stad te nemen zonder dat ze daarvoor eerst de auto hoeven te gebruiken. Maar ook het onderhoud van het bestaande wandelpadenet wordt uit de subsidies betaald. Het lange-afstand-wandelpadenet in Nederland kent momenteel een verzadigingspunt. Het aanbrengen van meer onverharde routes in het bestaande wandelpadenet (kwaliteitsverbetering) staat bijvoorbeeld hoog op de agenda. Dit wil zeggen onderhandelen met alerhande instanties zoals waterschappen of natuurbeheerders als Natuurmonumenten voor het openstellen van tot nu toe voor wandelaars verbo-

den dijken, graskaden en natuurgebieden.

Meldpunt

In 1996 heeft *Te Voet* samen met Nemo en Nivon het Kruispunt Voetpaden opgericht. Een samenwerkingsverband dat zich in eerste instantie bezig hield met de inventarisatie van knelpunten die wandelaars onderweg konden tegen komen en het onderzoeken van mogelijkheden om deze op te lossen. Na de vorming van de stichting Wandelplatform-LAW vorig jaar is deze activiteit onder de naam Meldpunt daar ondergebracht. Een medewerker van Nemo is twee dagen per week gedetacheerd bij het Meldpunt in Amersfoort, waar het Wandelplatform-LAW kantoor houdt. Wandelaars kunnen toegankelijkheidsproblemen hier telefonisch of schriftelijk melden.

Toekomst

Het Meldpunt doet al veel goed werk voor wandelaars. Maar het heeft wel dringend behoefte aan meer menskracht en financiële middelen om alle knelpunten goed aan te kunnen pakken. *Te Voet* pleit daarom voor een uitbreiding van de bezetting van het landelijk Meldpunt in Amersfoort tot ten minste 4 dagen per week. Er komt dan ook tijd vrij om regionale initiatieven van individuele en groepen wandelaars op het gebied van belangenbehartiging te kunnen ondersteunen. Ook maakt *Te Voet* zich hard voor het ontstaan van meer provinciale Wandelplatforms naar het voorbeeld van het Wandelplatform Zuid-Holland (een samenwerkingsverband van leden van Nemo, Nivon, *Te Voet* en

vrijwilligers van de vroegere LAW). Want hoe eerder knelpunten regionaal gesignaleerd worden, hoe eerder en adequater acties naar de juiste bestuurders ondernomen kunnen worden. In de toekomst blijft *Te Voet* naast de uitdijende belangenbehartiging ook wandelingen organiseren. Wandelen is immers wat *Te Voeters* bindt. *Te Voet* is er voor iedereen die van buiten zijn houdt. Dus voor de doorgewinterde langeafstandsloper, de hondenuitlater en de jogger. Want iedereen loopt met andere ogen. Voor de een is het een bijna-religieuze beleving, voor de ander een uitlaatklep voor een drukke baan, aldus een bestuurslid.

Anouchka Kleijnen

Het Meldpunt is te bereiken bij het Wandelplatform-LAW:
Postbus 846, 3800 AV Amersfoort; e-mail: slaw@wandelnet.nl; telefoon: 031-465 36 60.

Met dank aan de oud-bestuursleden Joost Dijkerman en Vladimir Mars, die Anouchka Kleijnen van de nodige informatie uit het verleden hebben voorzien.

Krimpenerwaard vervolg

De Oostvlisterdijk bij Haastrecht is voor een klein deel nog een prachtige zandweg. In het vorig nr. van *Lopend Vuur* werd al gezegd dat er plannen waren om ook dit stukje en de onverharde kade door de boezem te asfalteren voor een fietspad. Wij hebben ons hier steeds tegen verzet en gewezen op de onvervangbaarheid van dit stukje cultuurlandschap. En dit heeft resultaat gehad!!

Op 15 april hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland n.l. besloten dat de aanleg van het fietspad direct langs de Vlist ongewenst is. Het blijft dus prachtig wandelen daar. Het Pelgrimspad van Amsterdam naar Den Bosch loopt hier ook langs.

Meldpunt Voetpaden

In het Meldpunt dat een initiatief is van Nemo, *Te Voet* en het Nivon wordt niet alleen aandacht besteed aan actuele knelpunten, maar wordt ook gekeken naar langere termijn zaken. Een voorbeeld hiervan is het project 'De uiterwaarden als wandelgebied'. Voor het Meldpunt is hier een notitie over geschreven. Door de overstromingen in de winter van 1993 en 1995 werd duidelijk dat er iets anders moest gaan gebeuren dan alleen maar dijken verzwaren. Een andere weg moest worden ingeslagen. De nota 'Ruimte voor de rivier' die in 1997 werd uitgebracht heeft als hoofddoelstelling het scheppen van meer ruim-

te voor de rivier in het winterbed. Nieuwe ontwikkelingen worden alleen toegestaan als zij de waterbergingscapaciteit niet in gevaar brengen. De rivier moet weer breed kunnen stromen en daarvoor zullen op sommige plaatsen zelfs kaden en gebouwen moeten worden weggehaald. Ook zal er meer ruimte voor het water worden geschapen door het graven van geulen en plassen. Deze ontwikkeling gaat goed samen met natuurontwikkeling. In eerste instantie lijkt dit niet in het voordeel van de wandelaars. Met het verwijderen van b.v. kaden verdwijnen n.l. ook wandelmogelijkheden. Aan de andere kant kan de vervanging van landbouwgrond door natuurontwikkeling mogelijkheden scheppen voor recreatief medegebruik. In de drie deelnotities van 'Ruimte voor de rivier' waarin elk een gebied wordt beschreven, is recreatie een duidelijk onderdeel van de planvorming. De drie deelnotities zijn: Ruimte voor Rijntakken (IJssel, Nederrijn/Lek tot Schoonhoven en Waal tot Gorinchem), Maaswerken (Maas tot Hedel) en Integrale Verkenning Benedenrivieren (overige trajecten). Voor wandelaars zijn er voldoende kansen bij al deze ontwikkelingen. In nauwe samenwerking met de regio's zal hier door het Meldpunt de komende jaren gestructureerd aandacht voor worden gevraagd.

Eeffien Huizing

Terugblik op en wandeling met...

Extra vitaminen L over de Rede van Middelburg

(Wandeling in het kader van het wandelen elke
tweede zondag van de maand georganiseerd
door regio Zuid-Holland)

Zondag 11 juli. Groep van acht arriveert relaxed (trein dus) op station Middelburg. De route en bijzonderheden van het gebied worden toegelicht door John Stolk en we gaan op weg door de ontwakende buitenwijk via een fiestpadroute. Het is vooral zonnig vandaag...én warm, er wordt veel geritst. De kerkklokken roepen en we wandelen langs mensen op weg daarheen. Het heeft ook iets van om een hoekje bij iemand binnen kijken.... zo'n zondagochtend in een vreemde stad. Het visueel sterk aanwezige gevangenisgebouw in groen grasland is sterk contrast. Via 'onverhard' steken we verhard over om via het achtererf van een boer een dijk van een dijk op te gaan. Steeds meer worden over hekken overstaptrapjes toegepast wat voor landeigenaren én lopers alleen maar tevredenheid op kan leveren. We trotseren koeienvlaaien en dromen weg naar andere taart en koffie. Met rondom ons een landschap van bouwland en grasweiden. In een bocht zien we een niet geëgaliseerd stuk land met oude bomen.Hoe oorspronkelijk zal het zijn.....in elk geval mooi boeiend. Overzicht en uitzicht geeft zo'n dijk en dan de horizon, het torentje van Arnhemuiden. De

ladies in de groep doen een poging..... als de klok van Arnhemuiden....

Dit dorpie lijkt wat meer ontwaakt en het 'wie bekijkt wie' effect is daar! Mééér dijken, ...meer uitzichten. Veere is nog ver maar de trotse robuuste toren lijkt een enorme kathedraal in het strakke polder/dijklandschap. We lopen richting Veerse Meer. Ter hoogte van het 'Zilveren Schor' door verkoelend loofbos kraakhelder waterlandschap tegemoet. Zeil-,roei- en 'brom'boten, wéér andere dagjesmensen op ons pad waar we zelfs eenmaal letterlijk overheen moeten stappen. Nooit saai in ons landje. De buitenhaven van Veere komt ons tegemoet als we uit het loofbos stappen. Een bonte verzameling buitengasten verzameld zich bij de sluisbrug; dat heeft iets samenbindends....je wilt er allemaal overheen.

Het oude stadje doet vriendelijk aan. We mengen ons in zonnig gezelschap rondom de binnenhaven, de koffiestop is inclusief taart perfect. Over een gedeelte van de vestingswallen via een vestingtunnel vervolgen we onze route in de richting van de jachthaven. We besluiten tot wat extra kilometers op advies van Harry Benschop (die zelf niet meeloopt maar de samensteller van de wandeling is). Zéér de moeite waard en dus geen moeite, maar met genot slingert het voornamelijk onverharde pad ons door een gebied van loofbomen, overhangende struiken, rietkragen langs wateren met waterlelies erin. Een enkel wandelaar op ons pad. Vervolgens een gebied van Staatsbosbeheer met een camping in het groen. We verkoelen en verversen waterflessen bij de zeer fraaie sanitaire plek en lopen we-

derom richting Veerse Meer. Overal weer een dijk onverhard richting Vrouwenpolder. De schaduwen worden langer, de dag is een eind met ons onderweg. We krijgen trek en hoe zit het met de bus, John... We blijven nog even....de bus is weg. We zijgen neer op een terras, we blijven eten en maken plannen voor nog eens....lopen met extra vitaminen L van lopen en lachen. Dank je Harry; een afwisselende wandeling met uitzicht. Een aanrader. Dank je John voor het padvinden. Het was een dijk van een dag!

Corry van Beuskom

advertentie

't HUUSKE'

2 - 3 Persoons appartementen

2 Sleevolle appartementen in en naast een verbouwd boerderijtje. Gelegen in authentiek Zuid-Limburgs gehuchtje, midden in de heuvels.

Tevens terras '1 Klein-Verzet'
- koffie- en theetuin voor wandelaars en fietsers.

Fam. Nijsten-van Sambeek
Elkenrade 23, 6289 NB GULPEN-WIJLRE
043 4512028

Een garantie voor rust, natuur
en wandelgenot

'Elckerlyc'

2 Persoons appartement.

Noord

De regio Noord is bezig met enkele veranderingen die voor Te Voet beslist nodig zijn, want ook in onze regio blijken er nog steeds mensen te zijn die in Te Voet het wandelclubje voor een 'lintjes' wandeling zien of als onderdeel van de wandelkrant met dezelfde naam.

In onze regio is inmiddels enige vooruitgang te merken met betrekking tot de bekendheid van Te Voet als belangverenging voor wandelaars.

Zo kregen we op 8 mei j.l. toestemming van Staatsbosbeheer om de wandeling in het natuurreservaat Bargerveen onder leiding van de gids van regio Noord te lopen. Evenzo is er bij de aanpak van een knelpunt in de omgeving van Meppel een duidelijke acceptatie bij de plaatselijke politiek.

Dat we door willen gaan met zoveel mogelijk aan de (onverharde) weg te timmeren mag wel duidelijk zijn.

Tijdens de landelijke voetpadendagen hebben we onze nieuwe stand gebruikt als het startpunt van onze wandeling. Ook de kalender die wij onder andere in onze stand aanbieden is een prima manier om bekendheid te krijgen. Onze kalender is ook voor Te Voet leden verkrijgbaar. Hij is uitgevoerd in het formaat A4 en bestaat uit een voorblad in kleur en 6 bladen met kalendaria waarvan 1 in kleur en 5 zwart/wit. Het thema voor 2000 is 'grensverleggend' waarbij de foto's grenssituaties laten zien op LAW's in de regio Noord. U kunt deze kalender tegen kostprijs bestellen bij: E.

Korpel, A. Toriedreef 31, Meppel, tel. 0522-251304.

Bij de aanpak van knelpunten zijn we door gesprekken veel ervaringen rijker geworden. Zo ontdekten we dat het tijdig signaleren van een knelpunt de meeste kans op succes geeft, maar ook meer werk dat over een langere termijn aandacht vraagt.

Ook herkennen veel leden een 'knelpunt' niet als zodanig wanneer ze dit tegenkomen. Voor onze regio is dit een punt van aandacht. Voor de leden in het land dan ook de volgende vraag:

Ziet u een hek op uw pad, zoals op de foto, of is een pad plotseling bouwland? Geef het door aan de Regio coördinator!

Overijssel Twentse fietspaden

Op dinsdag 20 juli waren vertegenwoordigers van het Wandelplatform-LAW, Natuur & Milieu Overijssel, Natuurmonumenten, Nivon en Te Voet op 'werkbezoek' bij Te Voet Overijssel om de asfaltering van Twentse fietspaden te bezien. Voor een bedrag van 10 miljoen gulden werden Europese subsidies misbruikt om het Twenste landschap ernstige schade toe te brengen. Het misbruik ging zelfs zover, dat de subsidie, aangevraagd voor asfaltering van bestaande fietspaden, gebruikt is voor aanleg van geheel nieuwe fietspaden. Er werd zelfs een in de volle breedte geasfalteerde, voormalige zandweg aangetroffen. Ging het niet om een 'ver-

beteringsplan'? Wat doen we eraan?

Herhaalde oproep

Een van de redenen waarom het asfalt in Overijssel nog geen halt is toegeroepen, is dat er vanuit de wandelorganisaties te weinig tegengas wordt gegeven. In de fase voor de definitieve besluitvorming zijn we er niet bij. Te weinig menskracht is hier tevens debet aan.

Een vorige noodkreet resulteerde in een aanbod om weer eens een kennismakingswandeling te organiseren. Dit zal in het komende voorjaar gebeuren!

Om echter de zaken goed aan te pakken, is steun van velen nodig. Er is veel te doen: in Salland en Noord West Overijssel zijn we niet actief; de landinrichtingsplannen vragen aandacht; wandelingen moeten georganiseerd worden; wellicht is een eigen nieuwsbrief wenselijk; etc. Dus: meld je aan bij Theo van Dijk, 0546-456933 of Ge Westgeest, 0541-293351.

Gelderland

Reactie op rapport van Rijks Waterstaat

Er is schriftelijk gereageerd op het rapport 'Stand van zaken Ruimte voor Rijntakken' en gepleit voor het behouden en uitbreiden van de wandelmogelijkheden.

Grensovergang Cranenburgseweg in Groesbeek

Te Voet Gelderland is ingeschakeld bij een poging van de bewoners in de buurt van de, voorheen groene grensovergang, Cranenburgseweg in Groesbeek zodanige verkeersmaatregelen te nemen dat de grensovergang weer voor het autoverkeer wordt afgesloten.

'Wandelen voor de gezelligheid'

In de Nieuwsbrief van juni 1999 stond een oproep aan onze leden om voor Te Voet regio Gelderland eens een wandeling te gidsen in Uw eigen omgeving.

Hierop is een reactie binnengekomen van de Hr. Izak Bos uit Wageningen. Hij stuurde ons een beschrijving van een door hem uitgezochte wandeling 'Rondje Wageningen' toe. Wij zullen contact met hem opnemen en U nader informeren wanneer deze wandeling gepland zal worden. Wij hopen, nu er een schaaap over de dam is, dat ook U een reactie geeft. Reacties naar Ton Schipper Kleine Kampen 116, 3911 PM Rhenen tel. 0317 617644.

Utrecht

Het jaar 1999 kenmerkt zich niet door al te grote veranderingen. Er is met betrekking tot de regionale samenwerking ondanks een rappel nog steeds geen reactie uit de regio Den Haag gekomen. Dit zal wel onder het kopje Haagse molens malen langzaam vallen maar erg bevredigend is het niet als je met positieve ideeën meldt en er dan vervolgens in het geheel niets mee wordt gedaan. Vanuit

de regio, provincie Utrecht, zelf is er wel een antwoord gekomen maar dat is afwachtend. Positief is de grote animo die bestond voor de wandeling door het Noorderpark. Deze wandeling maakte deel uit van de onder de vlag van Nemo gehouden Landelijke Voetpaden dagen. Voor deze dag werkten we samen met Staats Bos Beheer (SBB) en de gemeente Utrecht. De enthousiaste animo voor deze wandeling vormt dan toch ook weer een aardig punt op de kalender van dit jaar.

Verder worden de leden van Te Voet die zich actief willen inzetten voor de belangen behartiging in de regio Utrecht verzocht zich te melden bij Nico Hoogerbrug (de regio coördinator) of Ineke Thierauf, er staat voor 12 november 1999 een bijeenkomst te Utrecht gepland. Het doel van deze bijeenkomst is het opzetten en uitwerken van plannen. Dus meldt je met ideeën en werk die samen uit, aarzel niet want alle kleine beetjes helpen en je bepaald tenslotte zelf wat je wel wilt doen. Je bent en blijft tenslotte een vrijwilliger.

Op deze bijeenkomst bespreken we de toekomst van de regio Utrecht van Te Voet en de organisatie van een aantal aantrekkelijke wandelingen om weer eens te komen tot wat meer publiciteit. We moeten het als Te Voet nog altijd hebben van de publieke reclame middels artikelen in de plaatselijke kranten en mond-op-mond reclame van de leden zelf. Als we ons allemaal inzetten voor onze eigen wandelaarsbelangen kunnen we misschien

de huidige koers verleggen naar een nog effectievere belangen behartiging in de regio Utrecht.

Noord-Holland De belangenbehartiging van de regio NH

De regio NH is nog steeds bezig met de Graffermeer. Onze voorstellen, die we in oktober 1998 bij het Toeristisch Platform Graft/De Rijk indienden, werden zeer positief ontvangen door het platform en de gemeente. Ook de wethouder van ruimtelijke ordening verklaarde, dat de gemeente achter onze plannen stond. Daarna heeft het toeristisch platform contact gezocht met de eigenaren en pachters langs de 5,5 km Graftermeerdijk om te kijken of deze dijk voor het wandelend publiek opengesteld kon worden. Helaas kregen we in juni het bericht, dat er nog enkele eigenaren of pachters zijn, die niet willen meewerken. Hierdoor kon de door ons gehoopte openstelling per 1 juli 1999 niet gerealiseerd worden. Inmiddels heeft de voorzitter van het Toeristisch Platform overleg gehad met het waterschap 'Het Lange Rond'. De laatste berichten zijn nu, dat ook het waterschap positief staat tegenover onze voorstellen. Hopelijk lukt het om vanaf 1 juli 2000 de dijk open te stellen. Onze werkgroep belangenbehartiging heeft aanvulling gekregen van 2 nieuwe leden uit de provincie Noord-Holland. Deze leden hebben we hard nodig, omdat er heel wat gaat gebeuren in de provincie. We denken mee bij de landrichting van het BES gebied

(Bergen, Egmond, Schoorl) en er zijn contacten met het recreatieschap Waterland over de ringdijk van de Wijde Wormer. In het najaar van 1999 willen we ons ook met het gebied Gooi en Vechtstreek bezighouden. Daar zijn nieuwe streekplannen in ontwikkeling en we willen de fraaie Horstermeerdijk voor de wandelaars open zien te krijgen. Heeft u zin om mee te denken en mee te werken met deze werkgroep in de regio NH? Neem dan contact op met Fred Triep, tel 020-6155502.

advertentie

Wandeltochten

georganiseerd door de deelnemers zelf.

Samen met anderen in vrijblijvende sfeer (stevige) tochten ondernemen!

De Wandelpool wil mensen, die graag in gezelschap van anderen wandeltochten ondernemen, in de gelegenheid stellen samen op pad te gaan.

Zij wil dit doel bereiken door zes keer per jaar een nieuwsbrief uit te brengen. Per uitgave worden er momenteel zo'n honderd wandeltochten opgenomen waar deelnemers aan De Wandelpool zich voor kunnen opgeven.

Een abonnement op jaarbasis kost f 30,-. U ontvangt een proefexemplaar van de Nieuwsbrief door f 6,- over te maken op postbankrek.nr. 3152509 t.n.v.:

De Wandelpool
Drielandenhoek 51
2034 LT HAARLEM

Tel / fax (023) 533 49 68
E-mail: De.Wandelpool@net.hcc.nl
<http://www.inter.nl.net/hcc/wandelpool>

Zie voor telefoonnummers het einde van deze rubriek

Wandelcafé

Zondag 7 november

Gelderland

Thema zal zijn: Wandelend naar Santiago de Compostella. Nel van Leur gaat met ons in gesprek. Daarna eventueel een korte toepasselijke wandeling.

Plaats: De Watermolen, Zypendaalseweg 24a Arnhem, circa 10 minuten lopen vanaf station NS Arnhem (achterzijde). Zaal open en koffie vanaf 10.30 uur. Aanvang programma 11.00 uur.

Er wordt nagedacht over een wat andere opzet van het Wandelcafé in het komend jaar.

De volgende data voor het jaar 2000 kunt u alvast noteren (onder voorbehoud):

Zondag 9 januari

Wandelorganisaties stellen zich voor: 'De Wandelpool' en 'de wandelgroep van sport en recreatie' van de gemeente Arnhem.

Zondag 5 maart

Wandelmateriaal.

Maandag 24 april (2e Paasdag)

Stadswandeling door Arnhem o.l.v. 'Het Gilde'

Zondag 2 juni

Langs Arnhems grenspalen.

Zondag 3 september

Wandelorganisaties stellen zich voor: 'Wandelplatform-LAW'.

Zondag 5 november

Wandelen en de wet.

(plaats iedere keer: De Watermolen, adres: zie boven)

In het volgende nummer van Lopend Vuur en in de volgende Nieuwsbrief van regio Gelderland volgen nadere mededelingen. Informatie: D. Westerbeek.

Wandeling

Zaterdag 6 november

Noord. Rondwandeling boswachterij Ruinen, 18 km.

Verzamelen: eetcafé Boschzicht, Zuidwolderweg 38, Echten (tussen Hoogeveen en Meppel), tel. 0528-251246). Vertrek individueel of in een groep, tussen 9.00-11.00 uur is een kaart en routebeschrijving verkrijgbaar in het café (f 1,-). Wie met een groep wil lopen, kan 10.00 uur als vertrektijd nemen. het beginpunt van de wandeling is per treintaxi vanaf

station Hoogeveen bereikbaar. Informatie: Pieter van der Zee.

Zondag 14 november

Zuid-Holland. Wandelen buiten de regio. Rondwandeling vanaf Nijkerk. Lengte 20 km. Vertrek NS-station Nijkerk om 10.30 uur. Aantrekkelijk kleinschalig landschap met houtwallen. Landgoed Oldenaller. Begeleiding en toelichting Martin Kraak. Leden uit andere regio's van harte welkom. Informatie en aanmelden: John Stolk.

Zondag 21 november

Noord-Holland. Wandeling vanaf het nieuwe NS station Haarlem Spaarnwoude. We vertrekken vanaf dit station om 11.00 uur. De tocht zal ongeveer 15 a 20 km lang zijn. Informatie: Ank Buis.

Zondag 12 december

Noord-Holland/Zuid-Holland. Rondwandeling vanaf Heemstede. Door (Waterleiding)duinen, provinciale landschappen en polderland achter duiden. Lengte 20 km. Vertrek NS-Station Heemstede (hal) om 11.00 uur. Horeca aanwezig. Wandeling wordt benut om informatie uit te wisselen tussen beide regio's. Informatie en aanmelden: Fred Triep (NH) of John Stolk (ZH).

Noord. Rondwandeling langs Vosbergen, Lappenvoort en Appelbergen, circa 20 km. Verzamelen: Huize Vrederijk, Groningerweg 3, Paterswolde (2e huis naast tuincentrum). Tussen 10.00-11.00 uur koffie met

koek, vertrek 11.00 uur. Het vertrekpunt is bereikbaar met het openbaar vervoer via bus lijn 52 uit Groningen, uitstappen halte tussen Familiehôtel en Meerweg. Informatie en aanmelden: Janny Bosma

Zondag 9 januari

Zuid-Holland. Traditionele nieuwjaarswandeling. Wandeling van Bodegraven naar hekendorp. Lengte ca. 17 km. Vertrek NS-station Bodegraven 10.30 uur. Na afloop nieuwjaarsborrel '2000' in café Goejanverwelle. Terug met de bus via Gouda. Leden uit andere regio's van harte welkom. Informatie en aanmelden: John Stolk.

Zondag 13 februari

Zuid-Holland. Wandelen buiten de regio. Wandelen in de Noord Oost Polder vanaf Emmeloord. Indrukwekkend polderlandschap, met Schokland als beschermd werelderfgoed (UNESCO). Lengte 22 km. Vertrek busstation Emmeloord om 11.00 uur. Toelichting Jan Frederik Lubbers. Leden uit andere regio's van harte welkom. Informatie en aanmelden: John Stolk.

Zondag 12 maart

Zuid-Holland. Wandelen buiten de regio. Wandeling van Zierikzee naar Westerschouwen langs de rand van de Oosterschelde. Lengte 22 km. Vertrek busstation Zierikzee 11.00 uur (bus 133 vanaf Rotterdam Zuidplein of bus 132 vanaf NS-station Goes). Toelichting: Harry Benschop. Leden

Zie voor telefoonnummers het einde van deze rubriek

uit andere regio's van harte welkom.
Informatie en aanmelden: John Stolk.

Zondag 9 april

Zuid-Holland. Wandelen buiten de regio. Polderroute. Wandeling door polders tussen Oudenbosch naar Zevenbergen. Lengte 23 km. Vertrek NS-station Oudenbosch 10.30 uur. Terug vanaf NS-station Zevenbergen. Leden uit andere regio's van harte welkom.
Informatie en aanmelden: John Stolk.

Zondag 14 mei

Zuid-Holland. Wandelen met de makers (buiten de regio). Zuiderzeepad. Route en lengte worden nog bepaald. Leden uit andere regio's van harte welkom.
Informatie en aanmelden: John Stolk.

Zondag 11 juni

Zuid-Holland. Wandelen buiten de regio. Wandeling van Middelburg via Arnemuiden en Veere naar Vrouwenpolder. Lengte 22 km. Vertrek NS-station Middelburg (loketten) om 10.30 uur. Terug met bus 104 naar Middelburg. Leden uit andere regio's van harte welkom.
Informatie en aanmelden: John Stolk.

Adressen

Janny Bosma	050-3094949
Ank Buis	023-5270938
John Stolk	010-4673073
Fred Triep	020-6155502
D. Westerbeek	0318-617107
Pieter van der Zee	0522-473488

Nieuw

(Oude) IJssel-Rijnpad

Een nieuwe gids van WM Partners Regio Producties Doetinchem. Het (Oude)-IJssel-Rijn pad loopt door de Achterhoek en de Liemers. Van het plaatsje Anholt in Duitsland volgt de route globaal de noord oever van de Oude IJssel via Doetinchem naar Doesburg. Vandaar stroomopwaarts langs de Gelderse IJssel naar het punt waar de IJssel zich afsplitst van de

Nederrijn. Vervolgens door het gebied van Oude Rijn en Oude Waal naar Spijk. Hier wordt het rivieren-gebied verlaten en gaat het via Hoch Elten en Montferland via Zeddam terug naar Anholt.

De boekjes van deze uitgeverij moeten in kwaliteit niet vergeleken worden met de gidsen van de stichting WP-LAW. Afstanden worden b.v. niet in kilometers maar in tijd aangegeven. Wat niet wegneemt dat het een mooie leiddraad kan zijn voor een verkenningstocht van ± 125 km door het laagland van de Liemers en het hooggelegen heuvelland van zuid-west Achterhoek. Bevat info. over openbaar vervoer.

ISBN 90-804850-2-0

Info. tel. 0314-325703

Vernieuwd

Graaf van Hornepad

Door de Olat is afgelopen jaar hard gewerkt aan de renovatie van het Graaf van Hornepad. Op 23 augustus was het zover dat deze 95 km lange rondwandeling om Weert met de omhulling van een infopaneel weer in gebruik werd genomen.

De route is gemarkeerd en te verkrijgen voor €12.50 bij de VVV in Weert (tel 0495-536800) en bij horeca-adressen in de omgeving.

Streekpad 11

Hanzestedenpad

Op donderdag 14 oktober wordt in Zwolle het Hanzestedenpad officieel in gebruik genomen. Dit pad is een co-productie van de Stichting Wandelplatform-LAW en het bureau Hanzesteden.

Het Hanzestedenpad is een streekpad door het IJsseldal, dat begint in Doesburg en eindigt in Kampen. De totale lengte is 164 km. De hoofdroute is 116 km, de varianten zijn samen 48 km. De hoofdroute loop tussen Zutphen en Deventer aan de westkant van de IJssel over (gras)dijken met zicht op de rivier. Een variant aan de oostkant gaat door bos en open veld. Het Hanzestedenpad heeft ook twee aftakroutes: één van Windesheim naar Hattem en één van Zwolle naar Hasselt.

De gids is voorzien van gekleurde topografische kaarten en is rijk geïllustreerd.

Zoals gebruikelijk is informatie over het openbaar vervoer en overnachtingsmogelijkheden eveneens opgenomen.

ISBN 90-71068-40-4

Prijs f 19,50

Eeffien Huizing

REGIO-COÖRDINATOREN

GRONINGEN, FRIESLAND EN DRENTE

Eduard Korpel,
A.Toriedreef 31
7944 KJ Meppel
052-225 13 04

NOORD-HOLLAND

Fred Triep
Zonhovenstraat 29
1066 MA Amsterdam
020-615 55 02

OVERIJSEL

Gé Westgeest
Ganzenmarkt 22
7631 EN Ootmarsum
0541-29 33 51

ZUID-HOLLAND

John Stolk
Voorburgstraat 234
3037 BS Rotterdam
010-467 30 73

GELDERLAND

Ton Schipper
Kleine Kampen 116
3911 PM Rhenen
0317-61 76 44

ZEELAND

Pieter Porrey
Nieuwe Haven 19-21
4131 JX Middelburg
0118-64 09 42

UTRECHT

Nico Hoogerbrug
Barmsijs 37
3435 BM Nieuwegein
030-604 07 22

NOORD-BRABANT (OOST)

Emilie Koolen
Lieshoutseweg 1
5735 BA Aarle-Rixtel
0492-38 19 77

NOORD-BRABANT (WEST)

Harry Benschop
Narcissenveld 5
4613 DD Bergen op Zoom
0164-25 75 06

LIMBURG

Remi Melman
Kakebergweg 8
6191 AZ Beek
046-437 67 82

Frankeren
als
brief

Ledenadministratie Te Voet

B.Pasternakerf 325

3315 BW Dordrecht